

Talmud Navigator

♦ חולקים-disputants
 ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 ■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof

מקרא-key:

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	כ	ט	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	
הכותב ס"ת ובה לגמור, גומר ואפילו באמצע הדף.	איך, דאמר רב:																		ל.
הכותב ס"ת, בא לו לגמור, לא יגמור באמצע הדף כדרך שגומר בחומשין, אלא מקצר והולך עד סוף הדף	מיתבי:																		ל.
כי קא אמר רב - בחומשין.																			ל.
והא ס"ת קאמר																			ל.
בחומשין של ס"ת.																			ל.
איני?																			ל.
לעיני כל ישראל באמצע הדף	והא"ר יהושע בר אבא אמר רב גידל אמר רב:																		ל.
ההיא באמצע שיטה																			ל.
אף באמצע שיטה.	איתמר, רבנן:																		ל.
באמצע שיטה דווקא.	רב אשי:																		ל.
והלכתא: באמצע שיטה דווקא.																			ל.
שמנה פסוקים שבתורה, יחיד קורא אותן בבהכ"נ.	רבי יהושע בר אבא אמר רב גידל אמר רב:																		ל.
כמאן?																			ל.
דלא כר"ש																			ל.
(דברים ל"ד) וימת שם משה עבד יי, אפשר משה חי וכתב וימת שם משה? אלא עד כאן כתב משה, מכאן ואילך כתב יהושע בן נון, דברי רבי יהודה, ואמרי לה רבי נחמיה	דתניא: [רבי יהודה, ואמרי לה רבי נחמיה]																		ל.
אפשר ס"ת חסר אות אחת? וכתביב: (דברים ל"א) לקוח את ספר התורה הזה ושמתם אותו וגו' אלא, עד כאן הקב"ה אומר ומשה כותב ואומר, מכאן ואילך הקב"ה אומר ומשה כותב בדמע, כמה שנאמר להלן: (ירמיהו ל"ו) ויאמר להם ברוך מפיו יקרא אלי את כל הדברים האלה ואני כותב על הספר בדיו	אמר לו ר"ש:																		ל.
לימא, דלא כר"ש																			ל.
אפי' תימא ר"ש, הואיל ואישתני אישתני.																			ל.
הלוקח ס"ת מן השוק - כחוטף מצוה מן השוק, כתבו - מעלה עליו הכתוב כאילו קיבלו מהר סיני.	והא"ר יהושע בר אבא אמר רב גידל אמר רב:																		ל.
אם הגיה אפי' אות אחת, מעלה עליו כאילו כתבו.	רב ששת:																		ל.
(ס' עגלים)																			ל.
עושה אדם יריעה מבת שלש דפין ועד בת שמנה דפין, פחות מיכן ויותר על כן לא יעשה, ולא ירבה בדפין מפני שנראה אגרת, ולא ימעט בדפין מפני משוטטות, אלא כגון למשפחותיכם ג' פעמים.	ת"ר:																		ל.
נודמנה לו יריעה בת תשע דפים, לא יחלוק שלש לכאן ושש לכאן, אלא ארבע לכאן וחמש לכאן בד"א - בתחלת הספר, אבל בסוף הספר - אפי' פסוק אחד ואפי' דף אחד.																			ל.
פסוק אחד ס"ד?																			ל.
אלא אימא: פסוק אחד בדף אחד.																			ל.
שיעור גליון - מלמטה טפה, מלמעלה ג' אצבעות, ובין דף לדף - כמלא ריוח רוחב שתי אצבעות, ובחומשין - מלמטה שלש אצבעות, מלמעלה שתי אצבעות, ובין דף לדף - כמלא ריוח רוחב גודל, ובין שיטה לשיטה - כמלא שיטה, ובין תיבה לתיבה - כמלא אות קטנה, ובין אות לאות - כמלא חוט השערה.																			ל.
אל ימעט אדם את הכתב, לא מפני ריוח של מטה ולא מפני ריוח של מעלה, ולא מפני ריוח שבין שיטה לשיטה, ולא מפני ריוח שבין פרשה לפרשה.																			ל.
נודמנה לו תיבה בת חמש אותיות, לא יכתוב שתיים בתוך הדף ושליש חוץ לדף, אלא שלש בתוך הדף ושתיים חוץ לדף.																			ל.

Talmud Navigator

<p> disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה O </p>	<p> statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ ! proof- ראיה </p>
---	--

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
נודמנה לו תיבה בת שתי אותיות, לא יורקנה לבין הדפין, אלא חוזר וכותב בתחילת השיטה.												◊
הטועה בשם - גורר את מה שכתב ותולה את מה שגרר וכותב את השם על מקום הגרר, דברי רבי יהודה	[רבי יהודה]											◊
אף תולין את השם	רבי יוסי:											◊
אף מוחק וכותב	רבי יצחק:											◊
כל השם כולו תולין, מקצתו אין תולין	ר"ש שזורי:											◊
אין כותבין את השם לא על מקום הגרר ולא על מקום המחק ואין תולין אותו, כיצד עושה? מסלק את היריעה כולה וגונזה.	ר"ש בן אלעזר אומר משום ר"מ:											◊
הלכה: תולין את השם	איתמר: רב חננאל אמר רב:											◊
הלכה: מוחק וכותב.	רבה בר בר חנה א"ר יצחק בר שמואל:											◊
ולימא מר הלכה כמר, ומר הלכה כמר												⚡
משום דאפכי להו.												!
הלכה כר"ש שזורי ולא עוד, אלא כל מקום ששנה ר"ש שזורי, הלכה כמותו.	רבין בר חנינא אמר עולא א"ר חנינא:											◊
אדייא?												^
אילימא אהא:												!
כל השם כולו תולין, מקצתו אין תולין	ר"ש שזורי:											◊
הלכה: תולין את השם	והא איתמר עלה: אמר רב חננאל אמר רב:											◊
הלכה: מוחק וכותב	ורבה בר בר חנה אמר רב יצחק בר שמואל:											◊
ואם איתא, הוא נמי לימא												⚡
אלא אהא:												!
אפי' בן חמש שנים וחורש בשדה - שחיתת אמו מטהרתו	ר"ש שזורי:											◊
הלכה כר"ש שזורי	הא איתמר עלה, זעירי א"ר חנינא:											◊
ואם איתא, הוא נמי לימא												⚡
אלא אהא:												!
היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו, חזרו לומר: אף המפרש והיוצא בשיירא	בראשונה היו אומרים:											◊
אף המסוכן	ר"ש שזורי:											◊
אי נמי אהא:												!
תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה - ר"ש שזורי אומר: אף בחול שואלו ואוכלו על פיו	[ר"ש שזורי]											◊
הלכה כר"ש שזורי במסוכן ובתרומת מעשר של דמאי	והא איתמר עלה, א"ר יוחנן:											◊
ואם איתא, הוא נמי לימא												⚡
אלא אהא:												!

Talmud Navigator

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

מקרא-key:

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רבי יוסי בן כיפר אומר משום ר"ש שזורי: פול המצרי שזרעו לזרע, מקצתו השריש לפני ר"ה ומקצתו אחר ר"ה - אין תורמין מזה על זה, לפי שאין תורמין ומעשרין לא מן החדש על הישן ולא מן הישן על החדש, כיצד יעשה? צובר גרנו לתוכו, ונמצא תורם ומעשר מן החדש שבו על החדש שבו, ומן הישן שבו על הישן שבו											◊
הלכה כרבי שמעון שזורי	הא איתמר עלה, אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן:											◊
ואם איתא, הוא נמי לימא												◊
אשידה	אלא אמר רב פפא:											◊
איין.	רב נחמן בר יצחק											◊
אשידה	רב פפא:											◊
השידה ב"ש אומרים: נמדדת מבפנים	דתנן: [בית שמאי]											◊
אומרים: מבחוץ	בית הלל:											◊
שאין עובי הרגלים ועובי הלבובין נמדד	ומודים אלו ואלו:											◊
מודים שעובי הרגלים ועובי הלבובין נמדד, וביניהן אין נמדד	רבי יוסי:											◊
אם היו רגלים גבוהות טפח - אין ביניהן נמדד, ואם לאו - ביניהן נמדד.	ר"ש שזורי:											◊
איין	רב נחמן בר יצחק:											◊
שמן תחלה לעולם	דתנן, רבי מאיר:											◊
אף הדבש	חכמים:											◊
אף היין.	ר"ש שזורי:											◊
מכלל דת"ק סבר: יין לא?												◊
יין.	אימא, רבי שמעון שזורי:											◊
פעם אחת נתערב לי טבל בחולין, ובאתי ושאלתי את רבי טרפון	תניא, אמר ר"ש שזורי:											◊
לך קח לך מן השוק ועשר עליו	ואמר ליי: [רבי טרפון]											◊
דאורייתא ברובא בטל, ורוב עמי הארץ מעשרים הן, והוה ליה כתורם מן הפטור על הפטור.	קסבר: [רבי טרפון]											◊
וליא ליה: לך קח מן העובד כוכבים												◊
אין קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל להפקיע מיד מעשר, והוה ליה מן החיוב על הפטור.	קסבר: [רבי טרפון]											◊
לך קח מן העובד כוכבים	איכא דאמרי, אמר ליה: [רבי טרפון]											◊
יש קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל להפקיע מיד מעשר, והוה ליה מן הפטור על הפטור.	קסבר: [רבי טרפון]											◊
וליא ליה: קח מהשוק												◊
אין רוב עמי הארץ מעשרין.	קסבר: [רבי טרפון]											◊
הלכה כר"ש שזורי, ולא עוד, אלא כל מקום ששנה רבי שמעון שזורי הלכה כמותו, אף בנתערב ליה טבל בחולין?	שלה ליה רב יימר בר שלמיא לרב פפא, הא דאמר רבין בר חנינא אמר עולא א"ר חנינא:											◊

❖ חולקים-disputants
 ⚡ קושיא-challenge
 ⚡ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof

⚡ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story

מקרא-key:

Talmud Navigator

מנחות-הקומץ רבה		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ													
מימרא	מאן דאמר														
איין.	אמר ליה: [רב פפא]										!	לא.			
פשיטא מי קאמר, במשנתינו? כל מקום ששנה קאמר.	רב אשי: אמר לי מר זוטרא, קשי בה ר' חנינא מסורא:										⚡	⚡	לא.		
קרע הבא בשני שיטין - יתפור, בשלש - אל יתפור.	רב זעירא אמר רב חננאל אמר רב:											■	⚡	לא:	
הא דאמרינן בשלש אל יתפור, לא אמרן אלא בעתיקתא אבל חדתתא לית לן בה, ולא עתיקתא - עתיקתא ממש, ולא חדתתא - חדתתא ממש, אלא הא דלא אפיצן, הא דאפיצן.	רבה זוטרי לרב אשי, הכי אמר רבי ירמיה מדיפתי משמיה דרבא:											■	⚡	לא:	
וה"מ בגידין, אבל בגרדין לא.												■	⚡	לא:	
בין דף לדף, בין שיטה לשיטה מאי?	בעי רב יהודה בר אבא:											^	⚡	לא:	
תיקו.												■		לא:	
מזוזה שכתבה שתיים שתיים - כשרה.	רבי זעירי אמר רב חננאל אמר רב:											■	⚡	לא:	
שתיים ושלש ואחת, מהו?	איבעיא להו:											^	⚡	לא:	
כל שכן שעשאה כשירה.	רב נחמן בר יצחק:											!	⚡	לא:	
עשאה כשירה, או שירה כמותה - פסולה	מיתיבי:											⚡	■	לא:	
כי תניא ההיא בס"ת.												!		לא:	
מזוזה שעשאה שתיים ושלש ואחת - כשרה, ובלבד שלא יעשנה כקובה, ובלבד שלא יעשנה כונב.	אתמר נמי: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן, ואמרי לה אמר רב אחא בר בר חנה אמר רבי											■	⚡	לא:	
על הארץ - בשיטה אחרונה	רב חסדא:												■	⚡	לא:
בסוף שיטה	איכא דאמרי:												■	⚡	לא:
בתחלת שיטה.	ואיכא דאמרי:												■	⚡	לא:
מ"ד בסוף שיטה, (תהלים ק"ג) כגבוה שמים על הארץ													■	לא:	
ומ"ד בתחילת שיטה, כי היכי דמרחקא שמים מארץ.													■	לא:	
חזינא ליה לרב הונא דכריך לה מאחד כלפי שמע, ועושה פרשיותיה סתומות.	רב חלבון: [רב הונא]												■	⚡	לא:
ר"מ היה כותבה על דוכסוסטוס כמין דף, ועושה ריוח מלמעלה וריוח מלמטה, ועושה פרשיותיה פתוחות	מיתיבי, אמר רשב"א: [ר"מ]												⚡	⚡	לא:
רבי, מה טעם?	אמרתי לו: [רשב"א]											^	⚡	לב.	
הואיל ואין סמוכות מן התורה	אמר לי: [רבי מאיר]											!	⚡	לב.	
הלכה כר"ש בן אלעזר	ואמר רב חננאל אמר רב:												⚡	לב.	
מאי לאו אפתוחות													⚡	לב.	
לא, ארייח.													!	לב.	
וכמה ריוח?													^	לב.	
כמלא אטבא דספרי.	רב מנשיא בר יעקב, ואמרי לה אמר רב שמואל בר יעקב:												!	⚡	לב.

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראיה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 :מקרא-key-

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ואת לא תסברא דכי אמר רב אריוח? והא רב אית ליה מנהגא, והאידנא נהוג עלמא בסתומות	אביי לרב יוסף:											◇
אם יבא אליהו ויאמר חולצין במנעל. שומעין לו, אין חולצין בסנדל - אין שומעין לו, שכבר נהגו העם בסנדל	דאמר רבה אמר רב כהנא אמר רב:											◇
אם יבא אליהו ויאמר אין חולצין במנעל - שומעין לו, אין חולצין בסנדל - אין שומעין לו, שכבר נהגו העם בסנדל	ורב יוסף אמר רב כהנא אמר רב:											◇
מאי בינייהו?	ואמרינן:											⚡
מנעל לכתחילה איכא בינייהו												!
אלא לאו שמע מינה אריוח												◇
ש"מ.												
מצוה לעשותן סתומות, ואי עבדינהו פתוחות שפיר דמי, ומאי פתוחות דקאמר רשב"א? אף פתוחות.	רב נחמן בר יצחק:											◇
לימא מסייע ליה:												
כיוצא בו, ספר תורה שבלה ותפילין שכלו אין עושין מהן מזוזה, לפי שאין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה	[תניא]											◇
הא מורידין - עושין												◇
אמאי? הכא סתומות והכא פתוחות.												
דלמא להשלים.												⚡
הא מורידין - עושין												◇
הלכה למשה מסיני - תפילין על הקלף ומזוזה על דוכוסוסטוס, קלף במקום בשר, דוכוסוסטוס במקום שער למצוה.	והתניא:											⚡
למצוה.												!
שינה - פסול	והתניא:											⚡
בתפילין.												!
שינה בין בזה ובין בזה - פסול	והתניא:											⚡
אידי ואידי בתפילין, והא דכתבינהו אקלף במקום שער, והא דכתבינהו אדוכוסוסטוס במקום בשר.												!
ואיבעית אימא: שינה בזה ובזה תנאי היא												!
שינה בזה ובזה - פסול	דתניא: [ת"ק]											!
ר' אחא מכשיר משום רבי אחאי ברבי חנינא, ואמרי לה משמיה דרבי עקיבא ברבי חנינא.	רבי אחא משום רבי אחאי ברבי חנינא, ואמרי לה משמיה דרבי עקיבא ברבי חנינא											!
הא מורידין - עושין												◇
והא בעיא שרטוט												⚡
כל מזוזה שאינה משורטטת - פסולה	דאמר רב מניומי בר חלקיה אמר רב חמא בר גוריא אמר רב:											⚡
שרטוט של מזוזה - הלכה למשה מסיני	רב מניומי בר חלקיה דידיה:											⚡

Talmud Navigator

<p> ◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review ^ מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key: </p>		<p> ■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof </p>		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ														
מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר																
תנאי היא												!	◇	לב:				
תפילין ומוזות נכתבות שלא מן הכתב, ואין צריכות שירטוט.		דתניא, ר' ירמיה אומר משום רבינו:										!	◇	לב:				
והילכתא: תפילין לא בעי שירטוט, ומוזות בעיא שירטוט, ואידי ואידי נכתבות שלא מן הכתב מ"ט? מיגרס גריסין.													◇	לב:				
אנא חזיתיה לרב הונא דהוה יתיב אפוריא דס"ת עליה, וכף לכדא אארעא ואנח עליה ס"ת והדר יתיב במיטה		רב חלבו:											■	לב:				
אסור לישב על גבי מיטה שס"ת מונח עליה.		קסבר: [רב הונא]										◆	■	◇	לב:			
ופליגא דרבה בר בר חנה													■	לב:				
מותר לישב על גבי מיטה שספר תורה מונח עליה ואם לחשך אדם לומר: מעשה בר' אלעזר שהיה יושב על המיטה ונוכר שס"ת מונח עליה, ונשמט וישב ע"ג קרקע, ונדמה כמי שהכישו נחש התם ס"ת על גבי קרקע הוה.		דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן:										◆	■	◇	לב:			
כתבה אגרת - פסולה מ"ט? אתיא כתיבה כתיבה מספר.		רב יהודה אמר שמואל:												■	◇	לב:		
תלאה במקל - פסולה מ"ט? בשערך בעינן.		ואמר רב יהודה אמר שמואל:													■	◇	לב:	
תלאה במקל או שהניחה אחר הדלת - סכנה ואין בה מצוה, של בית מונבו המלך היו עושין בפונדקוניהן כן, זכר למוזות.		תניא נמי הכי:													■	◇	לב:	
מצוה להניחה בתוך חללו של פתח.		ואמר רב יהודה אמר שמואל:														■	◇	לב:
פשיטא, בשערך אמר רחמנא													⚡	◇	לב:			
ס"ד אמינא, הואיל ואמר רבא:													!	◇	לב:			
מצוה להניחה בטפח הסמוך לרשות הרבים		[רבא]											!	◇	לב:			
כמה דמרחק מעלי, קמ"ל.													!		לב:			
כתבה על שני דפין - פסולה.		ואמר רב יהודה אמר שמואל:													■	◇	לב:	
כתבה על שני דפין והניחה בשני סיפין - פסולה		מיתיבי:												⚡		לב:		
הא בסף אחד - כשרה														⚡		לב:		
ראויה לשני סיפין קאמר.														!		לב:		
במוזות הלך אחר היכר ציר.		ואמר רב יהודה אמר שמואל:														■	◇	לב:
מאי היכר ציר?																^	לב:	
אבקתא.		רב אדא:														!	לב:	
היכי דמי?																^	לב:	
כגון פיתחא דבין תרי בתי, בין בי גברי לבי נשי.														!		◇	לב:	
ריש גלותא בנא ביתא, אמר ליה לרב נחמן: קבע לי מוזותא																○	לב:	
תלי דשי ברישא.		רב נחמן:														○	◇	לב:
עשאה כמין נגר - פסולה.		רב יהודה אמר רב:														■	◇	לב:
איני?																⚡	לב:	

<p>מקרא-key:</p> <p>disputants- חולקים- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment story- מעשה- O</p>		<p>statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראיה-</p>		<p>א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ</p>									
מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר											
כולהו מזוזתא דבי רבי כמין נגר הווי עבידן, והיא פיתחא דעייל ביה רבי לבי מדרשא לא הוה לה מזוזתא.	מימרא	והא כי אתא רב יצחק בר יוסף אמר:										◊	ג.
לא קשיא: הא דעבידא כסיכתא, הא דעבידא כאיטוריאר.												◊	ג.
איני?												◊	ג.
והא ההוא פיתחא דהוה עייל בה רב הונא לבי מדרשא והוא לא הוה לה מזוזתא.												◊	ג.
ההוא רגיל הוה												◊	ג.
במזוזתא הלך אחר הרגיל.		דאמר רב יהודה אמר רב:										◊	ג.
מצוה להניחה בתחלת שליש העליון		רבי זירא אמר רב מתנא אמר שמואל:										◊	ג.
מגביה מן הקרקע טפח, ומרחיק מן הקורה טפח, וכל הפתח כולו כשר למזוזתא.		רב הונא:										◊	ג.
מגביה מן הקרקע טפח, ומרחיק מן הקורה טפח, וכל הפתח כולו כשר למזוזתא, דברי רבי יהודה		מיתבי: [רבי יהודה]										◊	ג.
וקשרתם וכתבתם, מה קשירה בגובה, אף כתיבה בגובה.		רבי יוסי:										◊	ג.
בשלמא לרב הונא, הוא דאמר כר' יהודה, אלא לשמואל דאמר כמאן? לא כר' יהודה ולא כר' יוסי?												◊	ג.
לעולם כרבי יוסי, ומאי תחילת שליש העליון דקא אמר? להרחיקה, שלא להרחיקה מן הקורה של מעלה יותר משליש.		ר"ה בריה דרב נתן:										◊	ג.
מצוה להניחה בטפח הסמוך לרה"ר.		רבא:										◊	ג.
מאי טעמא?												◊	ג.
כדי שיפגע במזוזתא מיד		רבנן:										◊	ג.
כי היכי דתינטריה.		רב חנינא מסורא:										◊	ג.
בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם, מדת בשר ודם - מלך יושב מבפנים ועם משמרין אותו מבחוץ, מדת הקב"ה אינו כן, עבדיו יושבין מבפנים והוא משמרן מבחוץ, שנאמר: (תהלים קכ"א) ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך:		רבי חנינא:										◊	ג.
העמיק לה טפח - פסולה.		דרש רב יוסף בריה דרבא משמיה דרבא:										◊	ג.
לימא מסייעא ליה:												◊	ג.
הניחה בפצץ או שטלה עליה מלבן, אם יש שם טפח - צריך מזוזתא אחרת, אם לאו אינו צריך מזוזתא אחרת.		[תניא]										◊	ג.
כי תניא היא, בפתח שאחורי הדלת.												◊	ג.
פתח שאחורי הדלת, אם יש שם טפח - צריך מזוזתא אחרת, ואם לאו - אינו צריך מזוזתא אחרת.		הא בהדיא קתני לה:										◊	ג.
כיצד קתני.												◊	ג.
העמיד לה מלבן של קנים, חותך שפופרת ומניחה.		תנא:										◊	ג.
לא שנו אלא שהעמיד ולבסוף חתך והניחה, אבל חתך והניח ולבסוף העמיד - פסולה, תעשה - ולא מן העשוי.		רב אחא בריה דרבא:										◊	ג.
הני פיתחי שימאי פטורין מן המזוזתא.		ואמר רבא:										◊	ג.
מאי פיתחי שימאי?												◊	ג.
פליגי בה רב ריחומי ואבא יוסי:												◊	ג.

disputants- חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	statement- מימרא † קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ■ ראיה- proof
מקרא- key :	

Talmud Navigator

מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	לג:
מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר												
דלית להו תקרה	חדא: [רב ריחומי/אבא יוסי]	דלית להו תקרה	◇	!										לג:
דלית להו שקופי.	וחד: [רב ריחומי/אבא יוסי]	דלית להו שקופי.	◇	!										לג:
אכסדרה פטורה מן המזוזה, לפי שאין לה פצימין.	רבה בר שילא אמר רב חסדא:	אכסדרה פטורה מן המזוזה, לפי שאין לה פצימין.												לג:
הא יש לה פצימין - חייב? לחיזוק תקרה הוא דעביד?		הא יש לה פצימין - חייב? לחיזוק תקרה הוא דעביד?												לג:
הכי קאמר: אע"פ שיש לה פצימין - פטורה, שאין עשוין אלא לחיזוק לתקרה.		הכי קאמר: אע"פ שיש לה פצימין - פטורה, שאין עשוין אלא לחיזוק לתקרה.												לג:
חזינא להו לאיספלידי דבי מר דאית להו פצימי ולית להו מזוהא	אביי:	חזינא להו לאיספלידי דבי מר דאית להו פצימי ולית להו מזוהא												לג:
לחיזוק תקרה הוא דעבידי.	קסבר: [רב]	לחיזוק תקרה הוא דעבידי.												לג:
בית שער, אכסדרה, ומרפסת - חייבין במזוזה	מיתבי:	בית שער, אכסדרה, ומרפסת - חייבין במזוזה												לג:
באכסדרה דבי רב.		באכסדרה דבי רב.												לג:
אכסדרה דבי רב כאינדרונא מעלייתא הוא		אכסדרה דבי רב כאינדרונא מעלייתא הוא												לג:
באכסדרה רומיתא.		באכסדרה רומיתא.												לג:
בי הרויקי חייב בשתי מזוזות.	רחבה אמר רב יהודה:	בי הרויקי חייב בשתי מזוזות.												לג:
מאי בי הרויקי?		מאי בי הרויקי?												לג:
בית שער הפתוח לחצר ובתים פתוחין לבית שער.	רב פפא סבא משמיה דרב:	בית שער הפתוח לחצר ובתים פתוחין לבית שער.												לג:
בית שער הפתוח לגינה ולקטונות - רבי יוסי אומר: נידון כקטונות	ת"ר: [רבי יוסי]	בית שער הפתוח לגינה ולקטונות - רבי יוסי אומר: נידון כקטונות	◇											לג:
נידון כאויר.	חכמים:	נידון כאויר.	◇											לג:
מגינה לבית כולי עלמא לא פליגי דחייב, מאי טעמא? ביאה דבית היא, כי פליגי - מבית לגינה	רב ושמואל דאמרי תרוייהו:	מגינה לבית כולי עלמא לא פליגי דחייב, מאי טעמא? ביאה דבית היא, כי פליגי - מבית לגינה												לג:
קטונות עיקר	מר סבר: [רבי יוסי]	קטונות עיקר												לג:
גינה עיקר.	מר סבר: [חכמים]	גינה עיקר.												לג:
מבית לגינה דכולי עלמא לא פליגי דפטור, מאי טעמא? פיתחא דגינה הוא, כי פליגי - מגינה לבית	רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו:	מבית לגינה דכולי עלמא לא פליגי דפטור, מאי טעמא? פיתחא דגינה הוא, כי פליגי - מגינה לבית												לג:
ביאה דבית הוא	מר סבר: [רבי יוסי]	ביאה דבית הוא												לג:
כולה אדעתא דגינה הוא דעבידא.	מר סבר: [חכמים]	כולה אדעתא דגינה הוא דעבידא.												לג:
אביי ורבא עבדי כרבה ורב יוסף	[אביי ורבא]	אביי ורבא עבדי כרבה ורב יוסף												לד.
ורב אשי עביד כרב ושמואל לחומרא.	[רב אשי]	ורב אשי עביד כרב ושמואל לחומרא.												לד.
והילכתא כרב ושמואל לחומרא.		והילכתא כרב ושמואל לחומרא.												לד.
לול פתוח מן הבית לעלייה, אמר רב הונא: אם יש לו פתח אחד - חייב במזוזה אחת, אם יש לו ב' פתחין - חייב בשתי מזוזות.	אימתר: [רב הונא]	לול פתוח מן הבית לעלייה, אמר רב הונא: אם יש לו פתח אחד - חייב במזוזה אחת, אם יש לו ב' פתחין - חייב בשתי מזוזות.												לד.
שמע מינה מדרב הונא, האי אינדרונא דאית ליה ארבעה באבי - חייב בארבע מזוזות.	רב פפא:	שמע מינה מדרב הונא, האי אינדרונא דאית ליה ארבעה באבי - חייב בארבע מזוזות.												לד.
פשיטא		פשיטא												לד.
לא צריכא, אף על גב דרגיל בחד.		לא צריכא, אף על גב דרגיל בחד.												לד.

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 :מקרא-key:

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
האי פיתחא דאקרנא חייב במזווה.	אמימר:											◇
והא לית - ליה פצימין	רב אשי לאמימר:										⚡	
עדי פצימי.	א"ל: [אמימר]										!	◇
רב פפא איקלע לבי מר שמואל, חזא ההוא פיתחא דלא הוה ליה אלא פצים אחד משמאלא ועבידא ליה מזווה	[שמואל]											○ ◇
כמאן? כר"מ, אימר דאמר ר"מ - מימין. משמאל מי אמר?	א"ל: [רב פפא]											⚡ ◇
מאי היא?												^
ביתך - ביאתך מן הימין אתה אומר: מן הימין, או אינו אלא משמאל? ת"ל: ביתך.	דתניא:											! ◇
מאי תלמודא?												⚡
דרך ביאתך מן הימין, דכי עקר איניש כרעיה דימינא עקר.	רבה:											! ◇
מהכא: (מלכים ב' י"ב) ויקח יהוידע הכהן ארון אחד ויקב חור בדלתו ויתן אותו אצל המזבח מימין בבוא איש בית ה' ונתנו שמה הכהנים שומרי הסף את כל הכסף המובא בית ה'.	רב שמואל בר אחא קמיה דרב פפא משמיה דרבא בר עולא:											! ◇
מאי ר"מ?												^
בית שאין לו אלא פצים אחד - ר"מ מחייב במזווה	דתניא: [רבי מאיר]											◆ ! ◇
פוטרין.	חכמים:											◆ ! ◇
מאי טעמא דרבנן?												^
(דברים ו') מזווח כתיב.	[רבנן]											! ◇
מ"ט דר' מאיר?												^ ◇
מזווח - שומע אני מיעוט מזווח שתיים, כשהוא אומר (דברים י"א) מזווח בפרשה שניה, שאין תלמוד לומר, הוי ריבוי אחר ריבוי, ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט, מעטו הכתוב למזווה אחת, דברי ר' ישמעאל אינו צריך, כשהוא אומר: (שמות י"ב) על המשקוף ועל שתי המזווחות, שאין ת"ל שתי, מה ת"ל שתי? זה בנה אב, כל מקום שנאמר מזווח אינו אלא אחת, עד שיפרט לך הכתוב שתיים.	דתניא: [רבי ישמעאל]											! ◇
וכתבתם - יכול יכתבה על האבנים? נאמר כאן כתיבה ונאמר להלן כתיבה, מה להלן על הספר, אף כאן על הספר	רבי עקיבא:											! ◇
או כלך לדרך זו: נאמר כאן כתיבה ונאמר להלן כתיבה, מה להלן על האבנים, אף כאן על האבנים?	ת"ר:											■ ■ ◇
נראה למי דומה, דנין כתיבה הנוהגת לדורות מכתובה הנוהגת לדורות, ואין דנין כתיבה הנוהגת לדורות מכתובה שאינה נוהגת לדורות, וכמו שנאמר להלן: (ירמיהו ל"ו) ויאמר להם ברוך להם מפיו יקרא אלי את הדברים האלה ואני כותב על הספר בדיו.												! ■ ◇
רחמנא אמר: על מזווחות, ואת אמרת: נילף כתיבה כתיבה	רב אחא בריה דרבא לרב אשי:											⚡
אמר קרא: (דברים ו') וכתבתם, כתיבה תמה, והדר על המזווחות.	[רב אשי]											! ◇
ומאחר דכתבי וכתבתם, האי גזירה שוה למה לי?												⚡
אי לא גזירה שוה, הוה אמינא ליכתבא אבנא וליקבעה אסיפא, קמ"ל.												! ◇
ארבע פרשיות שבתפילין מעכבות זו את זו, ואפילו כתב אחד מעכבן.												■ <
פשיטא												⚡
לא נצרכא אלא לקוצו של יו"ד.	רב יהודה אמר רב:											! ◇

Talmud Navigator

<p> disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה key- מקרא: </p>	<p> statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה </p>
--	--

מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל
	והא נמי פשיטא								ז					לד.
	לא נצרכא אלא לאידך דרב יהודה								!					לד.
	כל אות שאין גויל מוקף לה מארבע רוחותיה - פסולה.	דאמר רב יהודה אמר רב:							!					לד.
	לטטפת לטטפת לטוטפת - הרי כאן ד', דברי רבי ישמעאל	ת"ר: [רבי ישמעאל]												לד:
	אינו צריך, טט בכתפי שתיים, פת באפריקי שתיים.	רבי עקיבא:												לד:
	יכול יכתבם על ד' עורות ויניחם בד' בתים בד' עורות? ת"ל: (שמות י"ג) ולזכרון בין עיניך, זכרון אחד אמרתי לך ולא ב' וג' זכרונות, הא כיצד? כותבן על ד' עורות ומניחן בד' בתים כעור אחד, ואם כתבן כעור אחד והניחן בד' בתים - יצא													לד:
	וצריך שיהא ריות ביניהן, דברי רבי	[רבי]												לד:
	אינו צריך	חכמים:												לד:
	שנותן חוט או משיחה בין כל אחת ואחת ואם אין חריצן ניכר - פסולות.	ושוין:												לד:
	כיצד כותבין תפלה של יד כותבה על עור אחד, ואם כתבה בארבע עורות והניחה בבית אחד - יצא וצריך לדבק, שנאמר: (שמות י"ג) והיה לך לאות על ירך, כשם שאות אחת מבחוץ כך אות אחת מבפנים, דברי ר' יהודה	תנו רבנן: [רבי יהודה]												לד:
	אינו צריך.	רבי יוסי:												לד:
	ומודה לי ר' יהודה ברבי, שאם אין לו תפילין של יד ויש לו שתי תפילין של ראש, שטולה עור על אחת מהן ומניחה.	רבי יוסי:												לד:
	מודה, היינו פלוגתייהו								ז					לד:
	מדבריו של ר' יוסי, חזר בו ר' יהודה.	רבא:							!					לד:
	איני?								ז					לד:
	תפלה של יד עושין אותה של ראש, ושל ראש אין עושין אותה של יד, לפי שאין מורידין מקדושה חמור' לקדושה קלה.	והא שלח רב חנניה משמיה דר' יוחנן:							ז					לד:
	ל"ק: הא בעתיקתא, הא בחדתא, ולמ"ד הזמנה מילתא היא, דאתני עלייהו מעיקרא.								!					לד:
	כיצד סדרן? קדש לי והי' כי יביאך מימין, שמע והי' אם שמוע משמאל.	ת"ר:												לד:
	והתניא איפכא	[תניא]							ז					לד:
	ל"ק: כאן מימינו של קורא, כאן מימינו של מניח, והקורא קורא כסדרן.	אביי:							!					לד:
	החליף פרשיותיה - פסולות.	רב חננאל אמר רב:												לד:
	לא אמרן אלא גוייתא וברייתא לגוייתא, אבל גוייתא לגוייתא וברייתא לגוייתא לית לן בה.	אביי:												לד:
	מאי שנא גוייתא וברייתא לגוייתא דלא? דהך דבעי למיחזי אירא לא קא חזיין, והא דלא קא בעי למיחזי אירא קא חזיין, ברייתא לגוייתא וברייתא לגוייתא נמי, הך דבעי למיחזי אירא דזמן קא חזיין אירא דשמאל, ודשמאל קא חזיין אירא דזמן? אלא ל"ש.	א"ל רבא:												לה.
	תיתורא דתפילין - הלכה למשה מסיני.	ואמר רב חננאל אמר רב:												לה.
	מעברתא דתפילין - הלכה למשה מסיני.	אביי:												לה.
	ש"ן של תפילין - הלכה למשה מסיני, וצריך שיגיע חריץ למקום התפל	ואמר אביי:												לה.
	כיון דמנכר לא צריך.	רב דימי מנהרדעא:												לה.
	האי קילפא דתפילין צריך למיבדקיה, דדילמא אית בה ריעותא, ובעינא כתיבה תמה וליכא	ואמר אביי:												לה.

Talmud Navigator

<p> ◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review ^ מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key: </p>		<p> ■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof </p>		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
מנחות-הקומץ רבה	מימרא	מאן דאמר												
לא צריך, קולמוסא בדיק לה.	מימרא	רב דימי מנהרדעא:	◆	■	◇									לה.
רצועות שחורות - הלכה למשה מסיני.	מימרא	רבי יצחק:			■	◇								לה.
תפילין אין קושרין אותן אלא במינו, בין ירוקות בין שחורות בין לבנות, אדומות לא יעשה מפני גנאי ודבר אחר	מימרא	מיתבי:			■	⚡	◇							לה.
מעשה בתלמידו של ר"ע שהיה קושר תפיליו בלשונות של תכלת ולא אמר לו דבר, איפשר אותו צדיק ראה תלמידו ולא מיהה בו?	מימרא	רב יהודה:			○	⚡	◇							לה.
הן, לא ראה אותו, ואם ראה אותו לא היה מניחו	מימרא	אמרו לו:			!		◇							לה.
מעשה בהורקנוס בנו של ר' אליעזר בן הורקנוס שהיה קושר תפיליו בלשונות של ארגמן ולא אמר לו דבר, איפשר אותו צדיק ראה בנו ולא מיהה בו?	מימרא	[רב יהודה]			○	⚡	◇							לה.
הן, לא ראה אותו, ואם ראה אותו לא היה מניחו	מימרא	אמרו לו:			!		◇							לה.
בין ירוקות בין שחורות ובין לבנות	מימרא	קתני מיהא:			■	⚡	◇							לה.
לא קשיא: כאן מבפנים, כאן מבחוץ.	מימרא				!		◇							לה.
אי מבפנים, מאי גנאי ודבר אחר איכא?	מימרא				⚡		◇							לה.
זימנין דמתהפכין ליה.	מימרא				!		◇							לה.
תפילין מרובעות - הלכה למשה מסיני.	מימרא	תנא:			■	◇								לה.
בתפרן ובאלכסונו.	מימרא	רב פפא:			■	◇								לה.
לימא מסייע ליה:	מימרא				■		◇							לה.
העושה תפילתו עגולה - סכנה ואין בה מצוה	מימרא	[תניא]			■	■	◇							לה.
מתני' דעבידיא כי אמגוזא.	מימרא	רב פפא:			⚡		◇							לה.
תפילין כל זמן שפני טבלא קיימת - כשירות	מימרא	רב הונא:			■	◇								לה.
נפסקו שתיים - כשירות, שלש - פסולות.	מימרא	רב חסדא:			■	◇								לה.
הא דאמרת שתיים כשירות, לא אמרן אלא זה שלא כנגד זה, אבל זה כנגד זה - פסולות וזה כנגד זה נמי לא אמרן אלא בחדתתא, אבל בעתיקתא לית לן בה.	מימרא	רבא:			■	◇								לה.
היכי דמיין חדתתא, והיכי דמיין עתיקתא?	מימרא	אביי לרב יוסף:			^		◇							לה.
כל היכא כי מיתלי ביה בשלחא והדר חלים - עתיקתא, ואידך חדתתא וא"נ, כל היכי דכי מיתלי ביה במתנא אתייה אבתריה - חדתתא, ואידך עתיקתא.	מימרא	אמר ליה: [רב יוסף]			!		◇							לה.
אביי הוה יתיב קמיה דרב יוסף, איפסיק ליה רצועה דתפילי, א"ל: מהו למיקטריה?	מימרא	[אביי]			○	^	◇							לה:
וקשרתם כתיב, שתהא קשירה תמה.	מימרא	א"ל: [רב יוסף]			!		◇							לה:
מהו למיתפריה ועייליה לתפירה לגאול?	מימרא	רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי:			^		◇							לה:
פוק חזי מה עמא דבר.	מימרא	אמר ליה: [רב אשי]			!		◇							לה:
גרדומי רצועות כשירות.	מימרא	רב פפא:			■	◇								לה:
ולאו מילתא היא	מימרא				■	◇								לה:
גרדומי תכלת וגרדומי אוזב כשירין	מימרא	מדאמרי בני רבי חייא:			■	■	◇							לה:
התם הוא דתשמישי מצוה נינהו, אבל הכא דתשמישי קדושה נינהו לא	מימרא				■	■	◇							לה:

Talmud Navigator

<p>מִמְרָא-statement קוּשְׁיָא-challenge שְׁאֵלָה-question תִּירוּק-answer רֵאיהּ-proof</p>	<p>חֻלְקִים-disputants נְקוּדָה מְרֻכְזֵית לְסִיכּוּם וְחֻזְרָה-central point for summary and review מוּבָאָה שֶׁל פִּסְקָה קוּדְמַת-insertion of an earlier segment מַעֲשֵׂה-story</p>
<p>מִמְרָא-key:</p>	

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל
מכלל דאית להו שיעורא.													לה:
וכמה שיעוריהו?													לה:
עד אצבע צרדה.	רמי בר חמא אמר ר"ל:												לה:
רב כהנא מחוי כפוף.													לה:
רב אשי מחוי פשוט.	[רב אשי]												לה:
רבה קטר להו ופשיט ושדי להו.	[רבה]												לה:
רב אחא בר יעקב קטר להו ומתלית להו.	[רב אחא בר יעקב]												לה:
מר בריה דרבנא עביד כדיון.	[מר בריה דרבנא]												לה:
קשר של תפילין - הלכה למשה מסיני.	רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב:												לה:
ונזייהן לבר.	רב נחמן:												לה:
רב אשי הוה יתיב קמיה דמר זוטרא, איתהפכא ליה רצועה דתפילין	[רב אשי]												לה:
לא סבר לה מר ונזייהן לבר?	א"ל: [מר זוטרא]												לה:
לאו אדעתא.	א"ל: [רב אשי]												לה:
(דברים כ"ח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.													לה:
אלו תפילין שבראש.	תניא, ר"א הגדול:												לה:
(שמות ל"ג) והסרתיו את כפי וראית את אחורי - אמר רב חנא בר בינא אמר ר"ש חסידא: מלמד שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפילין.	[ר"ש חסידא]												לה:
קשר של תפילין צריך שיהא למעלה, כדי שיהו ישראל למעלה ולא למטה, וצריך שיהא כלפי פנים, כדי שיהו ישראל לפנים ולא לאחור.	רב יהודה:												לה:
רב שמואל בר בידרי אמר רב ואמרי לה אמר ר' אחא אריכא אמר רב הונא, ואמרי לה אמר רב מנשיא אמר שמואל:													לה:
תפילין מאימתי מברך עליהן? משעת הנחתן.													לה:
איני?													לה:
כל המצות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן	והא אמר רב יהודה אמר שמואל:												לה:
משעת הנחה ועד שעת קשירה.	אביי ורבא דאמרי תרזייהו:												לה:
סח בין תפילה לתפילה - חזור ומברך.	רב חסדא:												לה:
סח אין, לא סח לא													לה:
על תפילה של יד, אומר: ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפילין, על תפילין של ראש, אומר: ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפילין	והא שלח רב חייא בריה דרב הונא משמיה דר' יוחנן:												לה:
לא סח - מברך אחת, סח - מברך שתיים.	אביי ורבא דאמרי תרזייהו:												לה:
סח בין תפילה לתפילה עבירה היא בידו, וחזור עליה מערכי המלחמה.	תנא:												לה:
כשהוא מניח - מניח של יד ואחר כך מניח של ראש, וכשהוא חולץ - חולץ של ראש ואחר כך חולץ של יד.	תנא:												לה:

Talmud Navigator

<p> disputants- חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊ insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת ^ story- מעשה O key-מקרא: </p>	<p> statement- מימרא ■ challenge- קושיא † question- שאלה question answer- תירוץ ! proof- ראיה ■ </p>
--	---

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
מימרא														
בשלמא כשהוא מניח - מניח של יד ואח"כ מניח של ראש, דכתיב: (דברים ו') וקשרתם לאות על ירך והדר והיו לטוטפת בין עיניך, אלא כשהוא חולץ - חולץ של ראש ואח"כ חולץ של יד מגלץ?	רבה: רב המנונא אסברא ליה:											ז		לו:
אמר קרא: והיו לטוטפת בין עיניך, כל זמן שבין עיניך יהו שתיים.													!	לו:
תפילין מאימתי מברך עליהן? משעת הנחתן.	ת"ר:													לו:
כיצד? היה משכים לצאת לדרך ומתירא שמא יאבדו - מניחן, וכשיגיע זמנן, ממשמש בהן ומברך עליהן.														לו:
ועד מתי מניחין? עד שתשקע החמה	[ת"ק]												♦	לו:
עד שתכלה רגל מן השוק	רבי יעקב:												♦	לו:
ועד זמן שינה	חכמים:												♦	לו:
שאם חלצו לצאת לבית הכסא או ליכנס לבית המרחץ ושקעה חמה, שוב אינו חוזר ומניחן.	ומודים חכמים ור' יעקב:													לו:
הלכה כרבי יעקב.	רב נחמן:													לו:
דהא רב חסדא ורבה בר רב הונא מצלו בהו באורתא.	[רב חסדא ורבה בר רב הונא]												o	לו:
אין הלכה כר' יעקב.	איכא דאמרי:													לו:
והא רב חסדא ורבה בר רב הונא מצלו בהו באורתא												o	ז	לו:
ההוא פליגא.													!	לו:
ומי אמר רבה בר רב הונא הכי?													ז	לו:
ספק חשיכה ספק לא חשיכה - לא חולץ ולא מניח	והא אמר רבה בר רב הונא:												ז	לו:
הא ודאי חשיכה - חולץ													ז	לו:
התם בערב שבת איתמר.													!	לו:
מאי קסבר?													^	לו:
אי קסבר: לילה זמן תפילין													!	לו:
שבת נמי זמן תפילין												ז		לו:
אי קסבר: שבת לאו זמן תפילין													!	לו:
לילה נמי לאו זמן תפילין, דמהיכא דממעטא שבת מהתם ממעטי לילות												ז		לו:
(שמות י"ג) ושמרת את החוקה הזאת למועדה מימים ימימה, ימים - ולא לילות, מימים - ולא כל ימים, פרט לשבתות וימים טובים, דברי רבי יוסי הגלילי	דתניא: [רבי יוסי הגלילי]												ז	לו:
לא נאמר חוקה זו אלא לפסח בלבד	רבי עקיבא:												ז	לו:
נפקא ליה מהיכא דנפקא ליה לר' עקיבא													!	לו:
יכול יניח אדם תפילין בשבתות ובימים טובים? ת"ל: (שמות י"ג) והיה לאות על ירך ולטוטפת בין עיניך, מי שצריך אות, יצאו שבתות וימים טובים שהן גופן אות.	דתניא, רבי עקיבא:												!	לו:
כל המניח תפילין אחר שקיעת החמה - עובר בעשה	רבי אלעזר:												♦	לו:
עובר בלאו.	רבי יוחנן:												♦	לו:
לימא, בר' אבין אמר ר' אילעא קא מיפלגי													ז	לו:

<p>◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

Talmud Navigator

מנחות-הקומץ רבה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
כל מקום שנאמר השמר פן ואל - אינו אלא לא תעשה	דאמר ר' אבין אמר ר' אילעא:								◊			לו:
אית ליה דר' אבין	דמר[רבי יוחנן]								◊			לו:
לית ליה דר' אבין	ומר:[רבי אלעזר]								◊			לו:
לא, דכולי עלמא אית להו דרבי אבין אמר ר' אילעא, והכא בהא קא מיפלגי									!			לו:
השמר - דלאו - לאו, והשמר דעשה - עשה	מר סבר:[רבי אלעזר]								!			לו:
השמר דעשה נמי לאו.	ומר סבר:[רבי יוחנן]								!			לו:
ואם לשמרן - מותר.	ואמר רבי אלעזר:											לו:
הוה יתיבנא קמיה דרב אשי וחשך והניח תפילין	ואמר רבינא:								○			לו:
לשמרן קא בעי להו מר?	ואמרי ליה:[רבינא]								○			לו:
אין	ואמר ליה:[רב אשי]								○			לו:
וחזיתיה לדעתיה דלאו לשמרן הוא בעי	[רבינא]								○			לו:
הלכה ואין מורין כן.	קסבר:[רב אשי]								■			לו:
חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה, קל וחומר מציין: ומה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת, אמרה תורה: והיה על מצחו תמיד - שלא תסיח דעתו ממנו, תפילין שיש בהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה.	רבה בר רב הונא:											לו:
ידך - זו שמאל אתה אומר: שמאל, או אינו אלא ימין? תלמוד לומר: (ישעיהו מ"ח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים, ואומר: (שופטים ה') ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות עמלים, ואומר: (תהלים ע"ד) למה תשיב ירך וימינך מקרב חיקך כלה	ת"ר:											לו: